

NS Getrokken Rijtuigen Tijdperk II-III

Versie 1.3

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Tijdperken: II (1920 – 1945) en III (1945 – 1970)	3
1.2	Koppelingen.....	3
2	Rollend materieel	6
2.1	Overzicht	6
2.2	Houten rijtuigen: ex-Staatsspoor (tijdperk II en III)	7
2.3	Stalen rijtuigen (tijdperk II)	8
2.4	Stalen rijtuigen (tijdperk III)	13
3	Inzet.....	17
3.1	Preloads	17
4	Installatie	17
5	Copyright	17

Disclaimer DoveTail Games Ltd.

IMPORTANT NOTICE. This is user generated content designed for use with DoveTail Games Limited's train simulation products, including Train Simulator 2016. DoveTail Games Limited does not approve or endorse this user generated content and does not accept any liability or responsibility regarding it.

This user generated content has not been screened or tested by DoveTail Games Limited. Accordingly, it may adversely affect your use of DoveTail Games's products. If you install this user generated content and it infringes the rules regarding user-generated content, DoveTail Games Limited may choose to discontinue any support for that product which they may otherwise have provided.

The RailWorks EULA sets out in detail how user generated content may be used, which you can review further here: www.railsimulator.com/terms. In particular, when this user generated content includes work which remains the intellectual property of DoveTail Games Limited and which may not be rented, leased, sub-licensed, modified, adapted, copied, reproduced or redistributed without the permission of DoveTail Games Limited."

1 Inleiding

1.1 Tijdperken: II (1920 – 1945) en III (1945 – 1970)

Om het bouwen van modelspoorwegen en het samenstellen van treinen op de modelbaan te vereenvoudigen werd aan het begin van de jaren '70 van de vorige eeuw door het tijdschrift Eisenbahn Magazin een globale indeling in historische spoorweg-tijdperken geïntroduceerd. In de loop der tijd vond deze indeling in de modelspoorwereld algemeen ingang. De goederenwagens in deze release voor Train Simulator kunnen worden ingezet in tijdperk II en III. Het begin van tijdperk II wordt gesteld op ca. 1920 en eindigt in 1945. In die periode werden in nagenoeg alle Europese landen de particuliere spoorwegmaatschappijen samengevoegd tot organisaties op nationaal niveau. In de Nederlandse context vond in 1920 een fusie plaats tussen de Staatsspoorwegen en de HSM die leidde tot de oprichting van de N.V. Nederlandsche Spoorwegen. In de periode die aangeduid wordt als Tijdperk III werd in nagenoeg alle Europese landen de stoomloc vervangen door diesel- en elektrische tractie. In de Nederlandse context eindigt tijdperk III met de invoering van computernummers en het bekende 'OV-geel'.

Vanaf de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw werden de houten getrokken rijtuigen geleidelijk aan vervangen door stalen materieel, aanvankelijk geklonken, maar weldra ook gelast. Hier zien we de houten couperijsuigen nog aan het werk.

1.2 Koppelingen en geluid

Al het WG-materieel is uitgevoerd met Wilbur Graphics-koppelingen (type 3link). Daarmee is deze koppeling compatibel met alle andere koppelingen van dit door DTG als standaard gehanteerde type voor Europees materieel. Desondanks kan het voorkomen dat je bij het samenstellen van Quick Drive-consists foutmeldingen krijgt wanneer je WG-materieel wil

Handleiding NS Rijtuigen Tp II-III

combineren met rollend materieel van andere providers. In de Scenario Editor kan dat leiden tot problemen met het plaatsen van wagens of rijtuigen op de rails.

Wanneer een locomotief of tender voor een met vouwbalgen uitgerust rijtuig wordt geplaatst moet een vouwbalg aan de loczijde in opgevouwen toestand worden getoond. Daarnaast kan de 4-deurs bagagewagen ('Stalen Dirk') worden gecombineerd met materieel zonder overgangsinrichting, zoals de houten coupérijtuigen. Om deze combinaties mogelijk te maken wordt het materieel in deze release aangeboden in verschillende uitvoeringen, herkenbaar aan een suffix (sk = alleen schroefkoppeling, og = functionele vouwbalg, ox = permanent ingevouwen vouwbalg). Ook kan met een suffix de kleur worden aangegeven (bl = blauw, gr = groen, alu = grijs dak). De *browser name* WG NS D 6063 gr alu ox og heeft dan als voorbeeld de volgende betekenis: Bagagewagen D 6063, met groene bak en grijs dak, een niet-functionerende vouwbalg aan een zijde en functionele vouwbalg aan de andere zijde.

Bij het inrichten van scenario's wordt het verschil tussen werkende en statische vouwbalgen door speciale markers aangegeven, zoals hieronder is afgebeeld.

Na het starten van het scenario zal in deze situatie een vouwbalg worden gerenderd.

De rode pijl geeft in de editor mode een statische overgang aan.

De loc is aangekoppeld, de vouwbalg blijft ingevouwen.

Aan de andere zijde van de bagagewagen wordt de vouwbalg gerenderd.

Het geluid van dit materieel wordt verzorgd door de provider DTG Academy (standaard onderdeel van TS sinds 2013).

2 Rollend materieel

2.1 Overzicht

Onderstaande lijst geeft de volgorde aan waarin rijtuigen zichtbaar worden gemaakt in de *object browser* van de TS Scenario Editor. Dezelfde volgorde wordt gehanteerd bij de afzonderlijke beschrijvingen van de verschillende wagens in secties 2.2 (houten rijtuigen), 2.3 (stalen rijtuigen tijdperk 2) en 2.4 (stalen rijtuigen tijdperk 3).

Object Browser	Tijdperk
WG NS A 7217	3
WG NS AB 6116	2-3
WG NS AB 7216	2
WG NS AB 7521	2
WG NS B 7184	3
WG NS C 6921	2-3
WG NS C 7202	2
WG NS D 6061 gr sk og	2
WG NS D 6062 bl alu sk og	3
WG NS D 6063 gr alu ox og	2
WG NS D 6064 gr alu og og	2
WG NS D 6065 bl alu og og	3
WG NS D 6066 gr alu sk sk	2
WG NS D 6067 bl alu sk sk	3
WG NS D 7521 ox og	2
WG NS D 7521 og og	2
WG NS D 7622 ox og	3
WG NS D 7622 og og	3
WG NS Mat 24 Aec	2
WG NS Mat 24 Aec bl	3
WG NS Mat 24 Bec	2
WG NS Mat 24 Bec bl	3
WG NS Mat 24 Cec	2
WG NS Mat 24 Cec bl	3

2.2 Houten rijtuigen: ex-Staatsspoor (tijdperk II en III)

WG NS AB 6116

Tussen 1912 en 1918 leverde Beynes 40 houten couperijtuigen aan de SS, die na de fusie met de HSM in de nieuw gevormde NS werden ingedeeld in de serie AB 6101-40. De rijtuigen waren uitgevoerd met twee coupé's eerste klasse en vijf tweede klas-afdelingen.

WG NS C 6921

Eind jaren dertig besloten de NS om het comfort van de 3de klasse te verhogen door het ombouwen van 29 oud-SS AB's met zeven coupé's tot C-rijtuigen, waardoor onder meer de serie C 6901-29 ontstond. Alle houten rijtuigen werden begin jaren '50 versneld uitgefaseerd.

2.3 Stalen rijtuigen (tijdperk II)

WG NS AB 7216

Met deze 'ovale ramen'-rijtuigen gingen de NS na het materieel 1924, dat voor het binnenlands verkeer was bestemd, vanaf 1928 ook voor de buitenlandse reizigersdienst over tot het aanschaffen van stalen rijtuigen. De serie werd gebouwd als gecombineerde eerste- en tweede klasserijtuig (AB 7201-21) en in een uitvoering als derde klasserijtuig (C7201-06).

WG NS AB 7521

Enkele jaren later, in 1932 en 1933 laten de NS bij Werkspoor de eerste gelaste stalen rijtuigen bouwen. Het gaat daarbij om de serie AB 7521-7555, die in principe bestemd was voor de binnenlandse treindienst. Doordat de rijtuigen voorzien waren van RIC-rasters konden ze zondig ook in internationale treinen worden ingezet.

WG NS C 7202

Het type is herkenbaar aan ovale ramen naast de portieren. De AB 7216 is enige jaren geleden volledig gerestaureerd door de SGB. De ovale ramers behoorden tot het laatste NS-materieel dat nog werd geklonken.

WG NS D 6061 gr sk vb

Ook bij de bagagewagens moest de houten bouwwijze het veld ruimen voor constructies van staal. Vanaf 1932 leverden Allen en Beynes de serie D 6061-80 aan de NS, in de wandeling aangeduid als '4-deurs stalen Dirk'. Voor tijdperk 2 beschikbaar in vier versies. Afgebeeld is de D 6061 gr sk vb: aan loczijde voorzien van schroefkoppeling, vouwbalg aan treinzijde, lichtbruin dak, te combineren met groene Mat '24-stammen.

WG NS D 6063 gr alu ox og **WG NS D 6064 gr alu og og**

D 6063 gr alu sk og: aan loczijde voorzien van schroefkoppeling, vouwbalg aan treinzijde, grijs dak, combineren met AB 7216, C 7202, AB 7521 en/of D 7521.

D 6064 gr alu og og: aan weerszijden voorzien van vouwbalgen, combineren met AB 7216, C 7202, AB 7521 en/of D 7521.

WG NS D 6066 gr alu sk sk

D 6066 gr alu sk sk: aan weerszijden voorzien van schroefkoppelingen, grijs dak, combineren met coupérijtuigen AB 6116 en C 6921.

WG NS D 7521 ox og WG NS D 7521 og og

Gelijktijdig met de AB 7521'en werden door Beynes stalen bagagewagens gebouwd, echter met afwijkende draaistellen. Deze stonden bekend als de '6-deurs stalen Dirk', en waren primair bestemd voor de dienst in internationale treinen.

WG NS Mat 24 Aec

In de jaren vijftig konden door de instroom van nieuw materieel de motorrijtuigen van Mat '24 geleidelijk aan uit dienst worden gesteld. Een deel daarvan werd omgebouwd tot motorpostrijtuigen of dienstmaterieel, maar veel van de getrokken rijtuigen van deze serie werden nog enkele jaren ingezet.

WG NS Mat 24 Bec

WG NS Mat 24 Cec

2.4 Stalen rijtuigen (tijdperk III)

WG NS A 7217

Ook de 'ovaalramers' verschenen in de jaren '50 in de blauwe uitmonsterring. Toen het einde van hun loopbaan in zicht kwam werden de rijtuigen alleen nog maar in Nederland ingezet.

WG NS B 7184

WG NS D 6062 bl alu ox og

WG NS D 6065 bl alu og og

WG NS D 6067 bl alu sk sk

De 4-deurs bagagewagens maakten, in het blauw gestoken, in de jaren vijftig nog deel uit van het materieelpark van de Dienst van Exploitatie en zijn daarna voor een deel nog lange tijd in gebruik geweest als dienstmaterieel. Beschikbaar als materieel-object met vouwbalgen (og og), met een vouwbalg en schroefkoppeling (og sk) of met alleen schroefkoppelingen (sk sk).

WG NS D 7622 ox og

WG NS D 7622 og og

De 6-deurs-bagagewagens dienden hun tijd eveneens uit in een blauwe uitmonstering en werden vaak gecombineerd met de ronde koppen-rijtuigen van Plan K en Plan D.

WG NS Mat 24 Aec bl

Later in de jaren vijftig kregen de overgebleven getrokken rijtuigen van Materieel '24 eveneens een Pruisisch blauwe uitmontering. Deze blauwe blokkendozen werden vooral ingezet voor het vervoer van verlofgangers in zgn. militaire treinen.

WG NS Mat 24 Bec bl

WG NS Mat 24 Cec bl

Als Jan Soldaat in de jaren '50 op weekendverlof ging kwam hij met zijn maten in deze derde klas-rijtuigen terecht.

3 Inzet

3.1 Preloads

Met het materieel van deze rijtuigen-release zijn door ons een aantal *consists* voor tijdperk II samengesteld:

- NS 3737 met D en 7 ovale ramers
- NS 3737 met D en 7 coupérijtuigen

Samen met consists voor tijdperk III:

- NS 3718 met D en 7 bakken Mat '24
- NS 3718 met D en 7 ovaalramers
- NS 3718 met D en 7 coupérijtuigen
- NS 3718 met D en 6 bakken Mat '24
- NS 3738 met D en 7 coupérijtuigen

4 Installatie

De Tijdperk II en III NS-rijtuigen van Wilbur Graphics worden met 10 preloads aangeleverd als .rwp-bestand en dit wordt geïnstalleerd via het utilities-menu van Train Simulator 2016:

C:\Program Files (x86)\Steam\SteamApps\common\RailWorks\Utilities.exe

Kies in het door dit programma getoonde venster de tab `Package Manager` en klik vervolgens op `Refresh`. Daarna klik je op `Install` en selecteer je het bestand:

WG_Getr_rijtuigen_tp2_3_V1_3.rwp

Zie de `leesmij.txt` voor de laatste veranderingen en verbeteringen.

5 Copyright

© 2015, 2016 Wilbur Graphics
info@wilburgraphics.com

Train Simulator 2016 is een handelsmerk van Dovetail Games en RailSimulator.com Ltd.